

Godheten ruder

Av Elisabeth Leinslie

Siden 1997 har duoen Lone Twin gjort aksjoner og performancer på gaten som har endt som materiale til forestillinger. I *Alice Bell* står Gary Winters og Gregg Whelan for første gang ikke selv på scenen. Overgangen til ensembleproduksjon er vellykket og historien fortelles med en sensitivitet og rytmisk forståelse som slår det meste som er blitt vist det siste året.

Duoen Lone Twin (Gary Winters og Gregg Whelan) er en del av den drivende kraften innen britisk avantgardistisk scenekunst i dag. Siden 1997 har de reist rundt i verden som nomader og gjort aksjoner og performancer som inkluderer folk på gaten; de danser sammen, de står hånd-i-hånd på bruer, de sykler med folk, de spiller på gaten osv. Reisene har fungert som både performancer i seg selv og som materiale til forestillinger. Notater, videoopptak og historier basert på hendelser, mennesker og steder de møter og opplever, har blitt til verk som blander performancekunst, stand-up og kabaret. Det lille kompaniet skiller seg fra en del andre kunstnere innen avantgardistisk samtids-teater ved sitt varme, vimsete og naivistiske uttrykk – milevis fra enhver postmodernistisk ironi og kjølig distanse. Lone Twin omfavner mellommenneskeligheten, det er som å se hippies idé om love & peace manifestere seg på scenen – riktignok uten hippieestetikken på slep.

Ny era

Winters og Whelan har frem til i dag selv stått på scenen og stilt sine nære og eksistensielle spørsmål. Men, nå etter ni år og syv hundre performancer har duoen returnert hjem – reisen er over – og de har startet en ny era i sin kunstproduksjon; som regissører og tekstforfattere, derfor har også kompaniet skiftet navn til Lone Twin Theatre.

I deres foreløpige siste verk som Lone Twin, *Nine Years* (premiere i Graz i Østerrike september 2006), undersøkte duoen sitt niårige virke og sa på mange måter indirekte farvel med denne perioden. Dette gjorde de ved å starte med et kritisk blikk på et hektisk arbeidsliv som har stor innvirkning på livets familiære og sosiale sider. «There's more than this halflife» sier Winters, og fortsetter med en klassisk «Lone Twin-oppramsing» (lang oppramsing som gjentar elementer, ofte med en liten vri) av hva man skulle og ikke skulle gjort med livet. Denne spørsmålsstillingen ved kombinasjonen liv (her i betydningen: fritid) og arbeid er gjennomgående i hele forestillingen. Spesielt vektlegges en problemstilling og frustrasjon som nok mange kunstnere og kulturarbeidere erfarer: at allmuen ikke anser kunstarbeid og reising som jobb. Duoet setter opp en enkel kontrast til andre yrkesgrupper, ved å hevde at dette er reaksjoner bare kunstnere og kulturarbeidere får. Samtidig inntar de med dette en kritisk holdning til karrierejag og kommersialisering.

Nine Years kan også ses som et forsøk på å binde verdens hjørner tettere sammen. Med en varm omfavning og sammenblanding av geografiske steder og menneskene som bor der, skapte duoet en eneste stor frihets- og kjærlighetsvev av verden. For eksempel ved at de arrangerte en date mellom to ensomme sjeler, en sveitsisk dame og en australsk mann – like naturlig som om de skulle bodd i samme by. Duoet forholdt seg til geografien som om det tar en halvtime å sykle fra Sveits til Melbourne – en dramaturgisk frihet som vektlegger budskapene i historiene som fortelles fremfor den geografiske realismen. Ved å gjøre dette uten å fortrekke en mine, som om det var det mest selvfølgelige i verden, underbygger de fokuset på at medmenneskelighet bør strekke seg på tvers av geografi og kulturer.

Dramaturgisk intelligens

Winters og Whelans dramaturgiske talenter er påfallende – noe de nærmest briljerer med i *Alice Bell*. For første gang har de skapt en lengre narrativ historie. Men, det er ikke dermed sagt at de faller inn i den klassiske enhetlige dramaturgien. Tekstfragmenter, enkeltbilder, musikk (5 ukuleler) og bevegelser brukes til å fortelle store linjer i historien, og historien bygges gradvis ut slik at vår forståelse for hva som egentlig skjer og har skjedd øker med tiden. Det er både fascinerende intelligent fortalt fra Whelan og Winters side, og presist og varmt utført av aktørene.

Kort gjenfortalt handler *Alice Bell* om en jente (Alice Bell) som lever i et krigsherjet land hvor folk er polarisert. Hun blir av sikkerhetsmessige årsaker sendt på kostskole, men rømmer etter et par måneder. På vei tilbake til

byen og sitt folk blir hun nesten drept av en bombe, men mannen som avfyrt bomben lykkes i å redde henne i siste sekund. Alle tror hun er død, men hun gjemmer seg i redningsmannens leilighet, de blir forelsket og Alice skifter identitet for å kunne leve sammen med mannen hun elsker. De får et barn og lever lykkelig, helt til fortiden innhenter Alice Bell. Hun blir da truet på livet av historiens sorte får (Nicolas) og flykter, men med seg har hun en bombe som Nicolas har tvunget på henne. Denne vil han at hun skal ta med til sitt folk for å vise sympati og lojalitet med Nicolas' folk. Alice står mellom valget av å drepe seg selv eller folket. Hun velger å ofre seg selv.

Troen på det gode mennesket

Alice og menneskene hun omgir seg med er grunnleggende gode. Og denne godheten styrer deres handlinger, og skaper håpet for en bedre verden. Denne utpregete troen på menneskets godhet forsterkes ved at de gode settes i sterk kontrast til de onde – representert ved mannen med wrestlingsmaske; Nicolas. Nicolas er selve manifestasjonen av livets onde råskap. Han er en kynisk draps- og sexmaskin med fanatisk lojalitet til krigen og sitt folk.

Krig, umulig kjærlighet og polarisering mellom onde og gode mennesker er et kjent tema innen verdensdramatikken, så tematisk sett tilfører ikke denne forestillingen noe nytt. Men historien fortelles, som sagt, med en sensitivitet og rytmisk forståelse (både av aktørene og regissørene/tekstforfatterne) som slår det meste jeg har sett på scenen det siste året. Dessuten har forestillingen et åpenbart potensial; å vekke tankebevisstheten om sentrale eksistensielle problemstillinger hos den enkelte tilskuer.

Flere teaterfolk rundt om i Europa har midlertidig vendt denne produksjonen ryggen fordi Whelan og Winters ikke selv står på scenen. De vil ha duoen live, for de er bare helt vanvittig bra og underholdende. Sant nok, men Lone Twins signatur på et ensembleverk er ikke å forakte det heller, snarere er dette noe å trykke til sitt hjerte og ønske seg mer av.

Mer om Lone Twin: www.lonetwin.com